

ČARNOGURSKÝ|ULC PRO BONO

3/2013

1. NEPEŇAŽNÝ VKLAD DO OBCHODNEJ SPOLOČNOSTI

Spoločníci môžu do spoločnosti vkladať nielen peňažné, ale i nepeňažné vklady vo forme huteľných vecí, nehnuteľností, podniku a podobne. Obchodný zákonník vzhľadom na charakter daných vkladov upravuje určité špecifiká a obligatórne náležitosti nepeňažných vkladov, ktoré nemožno opomenúť. Viac sa dočítate v celom článku.

2. NOVELA ZÁKONA O BANKÁCH BY MALA PRINIESŤ NIELEN ZMENY V BANKOVÝCH POPLATKOCH

Do prvého čítania bol predložený posledný návrh novely zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov. Jeho schválenie by predstavovalo prínos pre spotrebiteľov v oblasti poplatkov za vedenie niektorých účtov či rozšírenie právomocí Národnej banky Slovenska v oblasti výkonu doplnkového dohľadu.

3. SPOLOČNÝ NÁJOM BYTU MANŽELMI

V prípade nájmu bytu manželmi hovoríme o spoločnom nájme, ktorý má osobitné postavenie. Je charakteristický svojou nedielnosťou a kogentnou právnou úpravou. Od ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, upravujúcich spoločný nájom bytu manželmi sa nemožno odchyliť. Nejasnosti, či definície pojmov spadajúcich do tejto oblasti, ako napríklad trvalé opustenie domácnosti, časom vyprofilovala judikatúra Najvyššieho súdu SR. Viac sa dočítate v celom článku.

4. ZODPOVEDNOSŤ KONATEĽA SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM

Konateľ má pri vykonávaní svojej funkcie viaceré povinnosti. Pri ich porušení môže vzniknúť škoda. Za škodu spôsobenú tretej osobe je zodpovedná spoločnosť, ktorá môže náhradu škody regresne vymáhať od konateľa.

5. PRIESTUPKY PROTI BEZPEČNOSTI A PLYNULOSTI CESTNEJ PREMÁVKY

Priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sú najčastejšími priestupkami, s ktorými sa občania stretávajú. Dovoľte, aby sme Vás v našom článku oboznámili so sankciami pri spáchaní uvedených priestupkov a s právnou úpravou postupu policajta pri ich prejednaní.

6. ZÁKON O SLOBODNOM PRÍSTUPE K INFORMÁCIÁM

Zákon o slobodnom prístupe k informáciám upravuje právo na prístup k informáciám, ktoré majú k dispozícii orgány verejnej moci a ďalšie zákonom ustanovené osoby. Právo na informácie má každý aj bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu.

NEPEŇAŽNÝ VKLAD DO OBCHODNEJ SPOLOČNOSTI

Spoločnosť s ručením obmedzeným a akciová spoločnosť si povinne vytvárajú základné imanie, ktorého výška sa zapisuje do príslušného obchodného registra. Základné imanie definuje ust. § 58 ods. 1 **zákona č. 513/1991 Zb.** Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) ako peňažné vyjadrenie súhrnu peňažných i nepeňažných vkladov všetkých spoločníkov do spoločnosti.

Obligatórna vkladová povinnosť patrí medzi základné povinnosti zakladateľov a spoločníkov spoločnosti s ručením obmedzeným. **Vklad** môže byť buď peňažnej alebo nepeňažnej formy. Peňažný vklad je definovaný ako súhrn peňažných prostriedkov, ktoré spoločník vkladá do spoločnosti a podieľa sa nimi na výsledku podnikania.

Nepeňažný vklad Obchodný zákonník charakterizuje ako **peniazmi ocenenelný majetok**, ktorý spoločník do spoločnosti vkladá a tak sa ním podieľa na výsledku podnikania. Súčasne je jeho hospodárska hodnota určiteľná. Súvisí to s obligatórnou náležitosťou spoločenskej zmluvy, ktorou je určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na vklad spoločníka, ktorého minimálna hodnota je v ustanovení § 109 ods. 1 Obchodného zákonníka stanovená sumou 750 Eur.

Z vyjadrenia Najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 4 Obo 125/2003 **určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na vklad spoločníka**, má zásadný význam z hľadiska postavenia spoločníka v spoločnosti. Jej určenie v zjavnom nepomere k skutočnej hodnote vkladaneho majetku by mohlo mať za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o vložení nepeňažného vkladu pre rozpor s dobrými mravmi.

dom len majetok, ktorého hospodárska hodnota sa dá určiť. Vklady spočívajúce v záväzku vykonať práce alebo poskytnúť služby sú zakázané. Všeobecne je možné si pod nepeňažným vkladom predstaviť napríklad **(1)** veci hnutelné, **(2)** nehnuteľnosti, **(3)** práva duševného vlastníctva, napr. z oblasti priemyselných práv, **(4)** podnik alebo časť podniku, **(5)** pohľadávky s výnimkou tých, ktoré nemožno postúpiť tretej osobe, **(6)** cenné papiere a podiely a pod. Výslovne Obchodný zákonník definuje len prípady, ak nepeňažným vkladom je nehnuteľnosť, podnik alebo jeho časť, alebo pohľadávky.

Ďalším špecifikom nepeňažného vkladu je **povinnosť splatiť ho pred zápisom výšky základného imania do obchodného registra**. Pokiaľ by spoločnosť nenadobudol právo k predmetu nepeňažného vkladu, bude spoločník, ktorý sa zaviazal do spoločnosti vložiť nepeňažný vklad, povinný zaplatiť jeho hodnotu v peniazoch. Následne vznikne spoločnosti povinnosť predmet nepeňažného vkladu spoločníkovi vrátiť. Ak **v čase zápisu výšky základného imania** do obchodného registra hodnota nepeňažného vkladu nedosiahne sumu určenú pri prevzatí záväzku na vklad, spoločník, ktorý sa zaviazal vložiť do spoločnosti nepeňažný vklad, bude povinný **doplatiť spoločnosti** vzniknutý rozdiel v peniazoch.

Nepeňažný vklad do spoločnosti a určenie peňažnej sumy, v akej sa započítava na vklad spoločníka, musia byť uvedené **v spoločenskej zmluve, zakladateľskej zmluve alebo v zakladateľskej listine**. Hodnota nepeňažného vkladu sa určuje **znaleckým posudkom**, ktorý musí obsahovať aj opis nepeňažného vkladu, spôsob jeho ocenenia, údaj o tom, či jeho hodnota zodpovedá emisnému kurzu upísaných akcií splácaných týmto vkladom alebo hodnotou prevzatého záväzku na vklad do spoločnosti.

Vlastnícke práva ku vkladom alebo k ich častiam splateným pred vznikom spoločnosti, prípadne aj iné práva k týmto

Vlastnícke právo k vkladu

Druhy nepeňažných vkladov

Je potrebné si uvedomiť, čo si pod nepeňažným vkladom predstavujeme. Taxatívny výpočet možností zákon neuvádza. V zmysle ust. § 59 ods. 2 Obchodného zákonníka môže byť **nepeňažným vkladom**

vkładom, prechádzajú na spoločnosť dňom jej vzniku. Výnimku tvorí **vlastnícke právo k nehnuteľnosti**, ktoré spoločnosť nadobudne až vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe písomného vyhlásenia vkladateľa opatreného osvedčením o pravosti jeho podpisu. Pokiaľ je nepeňažným vkladom nehnuteľnosť, podnik alebo časť podniku, ktorého súčasťou je nehnuteľnosť, vkladateľ má povinnosť správcovi vkladu odovzdať **písomné vy-**

hlásenie ešte pred podaním návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra. Vklad sa považuje za splatený momentom odovzdania predmetného vyhlásenia správcovi vkladu.

Ak sa na prevod práva k predmetu nepeňažného vkladu vyžaduje **zápis do osobitnej evidencie**, štatutárny orgán spoločnosti je povinný podať návrh na zápis do danej evidencie do 15 dní od vzniku spoločnosti.

NOVELA ZÁKONA O BANKÁCH BY MALA PRINIESTĽ NIELEN ZMENY V BANKOVÝCH POPLATKOCH

Národnej rade Slovenskej republiky bol predložený návrh novely zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“), ktorý vypracovalo Ministerstvo financií. Uvedený návrh novely by mal zaviesť zmeny nielen do zákona o bankách, ale i do ďalších predpisov, napríklad zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov a zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

osobitných hypotekárnych obchodov pobočkami zahraničných bánk. Predmetné osobitné hypotekárne obchody sú špecifické osobitným charakterom a mimoriadnou zložitosťou s tým súvisiacich cezhraničných právnych vzťahov pri prelínaní sa viacerých národných právnych poriadkov, v dôsledku čoho pri pobočkách zahraničných bánk dané obchody reálne nefungujú. Vyššie uvedené osobitosti sú dôvodom, prečo novela navrhuje **vypustiť zo zákona** vykonávanie osobitných hypotekárnych obchodov zahraničnými bankami.

Bankové poplatky Navrhované zmeny by mali bankám, stavebným sporiteľniam a veriteľom spotrebiteľských úverov **zakázať od spotrebiteľov požadovať poplatky alebo odplaty za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo úverového účtu**, ktorého zriadenie, resp. vedenie je podmienkou úverového vzťahu.

Rovnako sa pre prípad, pokiaľ by banka, ktorá poskytuje osobitné hypotekárne obchody, ukončila svoju činnosť a pretransformovala sa na pobočku zahraničnej banky, čím by jej pohľadávky a záväzky prevzala nástupnícka zahraničná banka, navrhuje, aby nároky klientov z hypotekárnych obchodov (vrátane nárokov na štátny príspevok pre mladých poberateľov hypotekárneho úveru) až do vysporiadania predmetných obchodov zostali zachované.

Predčasné splatenie úveru Okrem uvedeného novela navrhuje, aby do zákona o bankách bolo vložené ustanovenie týkajúce sa **bezplatného úplného alebo čiastočného predčasného splatenia hypotekárneho úveru**, ktoré by sa tiež vzťahovalo na hypotekárne úvery s variabilnou úrokovou sadzbou, ak by počas predchádzajúceho roka nedošlo k jej zmene.

Ako vyplýva z dôvodovej správy, **hypotekárne bankovníctvo** spočívajúce v osobitných hypotekárnych obchodoch predstavuje osobitnú úpravu podľa zákona o bankách, ktorá v mnohých zahraničných právnych poriadkoch buď absencuje alebo je značne odlišná, pričom podstatné rozdiely spočívajú napríklad v osobe hypotekárneho správcu, v pos-

Osobitné hypotekárne obchody Okrem uvedenej, pre spotrebiteľov podstatnej zmeny so sebou návrh zákona prináša i novelizovanie **vykonávania**

kytovaní štátnej podpory niektorými krajinami, v úprave pravidiel konkurzného konania či v spôsobe financovania osobitných hypotekárnych obchodov. Preto je dôvodom navrhovanej úpravy záujem predchádzania možného ohrozenia ochrany spotrebiteľov a iných klientov pri osobitných hypotekárnych obchodoch

Cieľom navrhovanej novely je predovšetkým **implementovať smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/89/EÚ**, pokiaľ ide o doplnkový dohľad nad finančnými inštitúciami vo finančnom

konglomeráte. Jej transponovaním by sa malo zabezpečiť **posilnenie doplnkového dohľadu** nad regulovanými subjektami, ktoré pôsobia v rôznych sektoroch finančného trhu, t.j. nad bankami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami, ktoré sú súčasťou finančných konglomerátov. Národnej banke Slovenska by sa tým mali poskytnúť doplňujúce právomoci a nástroje na vykonávanie uvedeného doplnkového dohľadu.

Predpokladaný termín **účinnosti novely** zákona o bankách je určený na **10. jún 2013**.

SPOLOČNÝ NÁJOM BYTU MANŽELMI

Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nie je jediným špecifikom, ktoré náš právny poriadok vzhľadom k majetkovým právam manželov upravuje. Právo spoločného nájmu bytu manželov predstavuje **osobitný prípad spoločného nájmu**, ktorého podstata spočíva v tom, že obom manželom svedčí spoločne a nerozdielne. Nedielnosť uvedeného inštitútu sa prejavuje najmä v tom, že výpoveď z nájmu bytu musí byť prenájomateľom doručená obom manželom. Pokiaľ by bola doručená len jednému z manželov, jej účinky nenastanú.

Spoločný nájom bytu manželmi vzniká, pokiaľ **za trvania manželstva sa jeden z nich alebo obaja stanú nájomcami bytu**. Z judikatúry však vyplýva, že pokiaľ by jeden z manželov počas trvania manželstva nadobudol právo spoločného nájmu bytu prislúchajúce jemu a ďalšej, inej osobe spoločne, k príslušnému bytu právo spoločného nájmu bytu manželmi nevznikne. Ak sa niektorý z manželov stal nájomcom bytu **pred uzatvorením manželstva**, moment uzatvorenia manželstva je i momentom vzniku spoločného nájmu bytu. Je možné vidieť rozdiel s vlastníckym právom, nakoľko manžel, ktorý byt nadobudol pred uzatvorením manželstva, zostáva i po jeho uzavretí výlučným vlastníkom predmetného bytu.

Ustanovenia o spoločnom nájme manželmi sa nevzťahujú ani na nebytové priestory.

Spoločný nájom bytu **zanikne** rozhodnutím súdu a z dôvodov upravených v ustanovení § 707 a 708 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. V zmysle judikatúry platí, že spoločný nájom bytu manželov zanikne aj v prípade, keď sa **jeden z rozvedených manželov stane vlastníkom bytu**, ktorý manželka mali do tej doby v spoločnom nájme.

Po rozvode sa manželka môžu dohodnúť, ktorý z nich bude byt naďalej užívať. Pokiaľ k takej dohode nedôjde, súd na návrh jedného z nich rozhodne o zrušení spoločného nájmu a určí, ktorý z manželov bude ako nájomca byt ďalej užívať.

V prípade smrti jedného z manželov platí, že jediným nájomcom sa stane pozostalý manžel. Rovnaké právne následky ako smrť jedného z manželov má aj jeho **vyhlásenie za mŕtveho**. Pokiaľ by bolo vyhlásenie za mŕtveho zrušené, vzniknuté právne následky zaniknú ex tunc a právo spoločného nájmu sa obnovuje. K jeho obnoveniu nedôjde, pokiaľ pozostalý manžel medzičasom uzatvoril nové manželstvo.

Okrem smrti či rozvodu zákon ustanovuje zánik spoločného nájmu bytu manželmi aj vtedy, ak jeden z manželov **trvale opustí spoločnú domácnosť**.

Trvalé opustenie domácnosti

Vznik spoločného nájmu manželmi

Spoločný nájom bytu manželmi nevzniká pri služobných bytoch, bytoch osobitného určenia a bytu v domoch osobitného

Trvalé opustenie domácnosti musí byť výrazom slobodnej vôle jedného z manželov. Ide napríklad o prípady odst'ahovania sa do nového bytu, vyst'ahovanie do zahraničia a podobne. Opustením domácnosti je potrebné rozumieť konanie nájomcu, ktoré je motivované úmyslom zrušiť spoločnú domácnosť a už ju neobnovovať. Jeho rozhodnutie nebude časovo obmedzené a bude konečné.

Nájom družstevných bytov manželmi

Občiansky zákonník vo svojich ustanoveniach o spoločnom nájme bytu manželmi rieši aj otázku **nájmu družstevných bytov**. Nájom družstevného bytu je spojený s členstvom v bytovom družstve. Pokiaľ len jednému z manželov vznikne právo na uzatvorenie zmluvy o nájme, vznikne spolu s právom spoločného nájmu aj spoločné členstvo manželov v družstve. Pre vznik spoločného nájmu družstevného bytu je rozhodujúce uzatvorenie nájomnej zmluvy, nie deň, kedy bol byt pridelený jednému z manželov.

V prípade **rozvodu zaniká právo spoločného nájmu družstevného bytu** manželmi a právo byt užívať zostane tomu z nich, ktorý právo na nájom bytu nadobudol pred uzatvorením manželstva. V ostatných prípadoch, pokiaľ by sa manželia nedohodli, rozhodne o spoločnom nájme družstevného bytu manželmi **súd na návrh niektorého z nich**. Súčasne súd rozhodne aj o členstve v družstve.

Ak **manželstvo zanikne smrťou manželky**, zostane **pozostalý manžel členom družstva a bude mu patriť členský podiel** len vtedy, ak **právo na družstevný byt** nadobudli manželia **za trvania manželstva**. V opačnom prípade, pokiaľ zomrelý nadobudol právo na družstevný byt pred uzatvorením manželstva, jeho smrťou prejde členstvo v družstve ako i nájom bytu na toho dediča, na ktorého bude prevedený členský podiel.

ZODPOVEDNOSŤ KONATEĽA SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM

Konanie za spoločnosť s ručením obmedzeným

V zmysle **ustanovenia § 20** zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník za právnickú osobu koná štatutárny orgán. Okrem štatutárneho orgánu môžu za právnickú osobu konať aj určité osoby, pokiaľ je to určené v jej vnútorných predpisoch. Na konanie spoločnosti s ručením obmedzeným (ďalej len „spoločnosť“) sa vzťahujú všeobecné **ustanovenie § 13** zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), ktoré upravuje konanie za právnické osoby - podnikateľov a **ustanovenie § 133** Obchodného zákonníka, ktoré upravuje konanie za spoločnosť. Za spoločnosť koná štatutárny orgán - jeden alebo viac konateľov. Ak je konateľov spoločnosti (ďalej len „konateľ“) viac, každý z nich je oprávnený konať za spoločnosť samostatne, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. **Konateľom môže byť len fyzická osoba**. Konateľ nie je zástupcom spoločnosti, ale jeho konanie je priamo konaním spoločnosti,

teda všetky právne úkony, ktoré vykoná, sú právnymi úkonmi spoločnosti. Oprávnenia konateľa možno obmedziť spoločenskou zmluvou alebo rozhodnutím valného zhromaždenia, avšak takéto obmedzenie je neúčinné voči tretím osobám.

Konateľovi z postavenia štatutárneho orgánu vyplývajú viaceré povinnosti. Sú zakotvené v rôznych ustanoveniach Obchodného zákonníka, napríklad v ustanovení § 13, § 64, § 112, § 113 a § 133 až § 136, § 145 a podobne. Konateľ je napríklad podľa **ustanovenia § 135** Obchodného zákonníka povinný **zabezpečiť riadne vedenie** predpísanej evidencie a účtovníctva, viesť **zoznam spoločníkov** a včas **informovať spoločníkov** o záležitostiach spoločnosti. Vo vzťahu k valnému zhromaždeniu je konateľ povinný predkladať na schválenie **(1)** riadnu individuálnu účtovnú závierku, **(2)** mimo riadnu individuálnu účtovnú závierku,

Povinnosti konateľa

(3) návrh na rozdelenie zisku alebo úhradu strát v súlade so spoločenskou zmluvou a stanovami a (4) výročnú správu, ak osobitný zákon ukladá spoločnosti povinnosť vyhotoviť výročnú správu.

Zodpovednosť konateľa pri výkone jeho funkcie upravuje **ustanovenie § 135a** Obchodného zákonníka. Podľa uvedeného ustanovenia je konateľ povinný svoju pôsobnosť vykonávať **s odbornou starostlivosťou** a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. S odbornou starostlivosťou je povinný postupovať bez ohľadu na to, či plní povinnosti uložené zákonom, spoločenskou zmluvou, stanovami alebo valným zhromaždením. Pri výkone svojej pôsobnosti je konateľ povinný zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej spoločníkov. Konateľ nesmie pri výkone svojej pôsobnosti uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti.

Úprava zodpovednosti za škodu

Ak konaním spoločnosti vznikla škoda tretej osobe, **za škodu zodpovedá spoločnosť**. Poškodený sa môže obrátiť priamo na spoločnosť, aby mu škodu nahradila. Ak spoločnosť dobrovoľne nenahradí škodu, môže tretia strana domáhať svojich práv podaním žaloby na príslušný súd. Ak škoda vznikla porušením povinností konateľa, je spoločnosť povinná nahradiť škodu tretej osobe a regresne môže škodu vymáhať od konateľa.

Všeobecná úprava zodpovednosti za škodu je zakotvená v **ustanoveniach § 373** a nasl. Obchodného zákonníka, špeciálnu úpravu obsahuje **ustanovenie § 135a** Obchodného zákonníka. **Zodpovednosť konateľa za škodu** je objektívna a na vznik zodpovednosti vyžaduje ustanovenie § 373 a nasl. (1) vznik škody, (2) porušenie povinnosti a (3) príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti. Uvedené podmienky musia byť **splnené kumulatívne**. Ak škoda vznikne konaním viacerých konateľov,

sú za škodu zodpovední spoločne a nerozdielne.

Povinnosti, ktorých porušením vznikne zodpovednosť konateľa za škodu, demonštratívne vymenováva **ustanovenie § 135a ods. 2** Obchodného zákonníka. Podľa uvedeného ustanovenia je konateľ povinný nahradiť škodu, ktorá vznikla tým, že poskytol plnenie spoločníkom v rozpore s Obchodným zákonníkom alebo nadobudol majetok v rozpore s ustanovením § 59a Obchodného zákonníka. Do prvého porušenia možno zahrnúť napríklad **vyplatenie podielu na zisku spoločnosti** v rozpore s ustanovením § 123 ods. 2 a § 179 ods. 3,4 Obchodného zákonníka, **vrátenie vkladu spoločníkom** za trvania spoločnosti a podobne. Konateľ bude tiež zodpovedný za škodu, ktorá vznikla, ak spoločnosť nadobudne konaním konateľa majetok v rozpore s ustanovením § 59a Obchodného zákonníka, ktoré upravuje povinnosť určenia hodnoty majetku pri určitých zmluvách a povinnosť schválenia návrhu určitých zmlúv vopred valným zhromaždením. Okrem uvedených ustanovení sú povinnosti konateľa zakotvené aj v iných ustanoveniach Obchodného zákonníka.

Zodpovednosť konateľa za škodu

Konateľ môže spoločnosti spôsobiť škodu aj **porušením zákazu konkurencie** zakotvenom v **ustanovení § 136** Obchodného zákonníka. Zákaz konkurencie znamená, že konateľ nemôže vykonávať činnosti, vykonávaním ktorých by vznikol konflikt záujmov. Zákaz sa vzťahuje na (1) uzavieranie obchodov vo vlastnom mene alebo na vlastný účet, ak obchod súvisia s podnikateľskou činnosťou spoločnosti, (2) sprostredkovávanie obchodov spoločnosti pre iné osoby, (3) zúčastňovanie sa na podnikaní inej spoločnosti ako spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným a (4) vykonávanie činnosti ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho alebo iného orgánu inej právnickej osoby s podobným predmetom podnikania. Spoločenská zmluva a stanoviny môžu rozšíriť konanie, na ktoré sa vzťahuje zákaz konkurencie.

Zákaz konkurencie

Nárok na náhradu škody voči konateľovi si môžu uplatniť **spoločníci** a za určitých podmienok aj **veritelia** spoločnosti. Právo spoločníkov na náhradu škody

Nárok na náhradu škody

je upravené **ustanovením § 122 ods. 3** Obchodného zákonníka. Spoločníci si ho môžu uplatniť podaním žaloby. Žalobou si môžu uplatniť nároky na náhradu škody alebo iné nároky, ktoré má spoločnosť voči konateľovi. Pri porušení zákazu konkurencie konateľom si podľa **ustanovenia § 65** Obchodného zákonníka môžu spoločníci okrem náhrady škody uplatniť aj nárok na **vydanie prospechu z obchodu**, pri ktorom konateľ porušil zákaz konkurencie, alebo **prevedenie zodpovedajúceho práva** na spoločnosť. Okrem spoločníkov môže nároky spoločnosti na náhradu škody voči konateľom uplatniť aj **veriteľ** spoločnosti, ak nie je možné jeho pohľadávku uspokojiť z majetku spoločnosti. Nároku sa môže domáhať aj žalobou na súde. Pre úspech žaloby musí veriteľ dokázať kumulatívne splnenie nasledovných podmienok **(1)** vznik nároku spoločnosti na náhradu škody voči konateľovi, **(2)** existenciu pohľadávky voči spoločnosti a **(3)** nemožnosť uspokojenia svojej pohľadávky z majetku spoločnosti. Nároky veriteľa voči konateľovi nezanikajú ani vtedy, ak sa spoločnosť vzdá nárokov na náhradu škody alebo spoločnosť uzatvorí s konateľom dohodu o urovaní.

Zbavenie sa zodpovednosti za škodu

Konateľ sa môže **zbaviť zodpovednosti za škodu**, ak preukáže, že postupoval pri výkone svojej pôsobnosti **s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere**, že koná v záujme spoločnosti. Za konanie s odbornou starostlivosťou sa považuje také konanie, ktoré je možné všeobecne požadovať od konateľa pri konkrétnom konaní. Za konanie s odbornou starostlivosťou možno za určitých okolností považovať aj také konanie, ktoré je síce chybné, avšak takým konaním konateľ neporušil svoje povinnosti. Môže sa jednať napríklad o uzavretie zmluvy, ktorá neprinesie spoločnosti očakávaný zisk. V uvedenom prípade nevznikne zodpovednosť za škodu, nakoľko škoda spoločnosti nesúvisí s porušením povinností konateľa, ale s podnikateľským rizikom. **Dôkazné bremeno zodpovednosti za škodu vždy leží na konateľovi.**

Podľa ustanovenia **§ 135a ods. 3** Obchodného zákonníka konateľ **nezodpovedá za škodu** spôsobenú konaním, ktorým vykonával uznesenie valného zhromaždenia, pokiaľ také uznesenie bolo v rozpore s právnym predpisom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami. Schválenie konania konateľa dozornou radou nemôže zhojiť rozpornosť s právnym predpisom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami.

Uzavretie dohody medzi konateľom a spoločnosťou, ktorá vylučuje alebo obmedzuje zodpovednosť konateľa za škodu zakazuje ustanovenie **§ 135a ods. 4** Obchodného zákonníka. Obdobne je zakázané obmedziť alebo vylúčiť zodpovednosť konateľa spoločenskou zmluvou alebo stanovami. Spoločnosť sa však môže **vzdať nárokov na náhradu škody** voči konateľom alebo uzatvoriť s nimi **dohodu o urovaní**. Vzdanie nárokov alebo urovanie dohody možno vykonať najskôr po troch rokoch od ich vzniku, a to len ak s tým vysloví súhlas valné zhromaždenie a ak proti takému rozhodnutiu na valnom zhromaždení nevznesie do zápisnice protest spoločník alebo spoločníci, ktorých vklady dosahujú 10 % výšky základného imania.

Konateľ môže byť zodpovedný aj v **trestnoprávnej rovine**, ak sa svojím konaním v postavení konateľa spoločnosti dopustí trestného činu. Konateľ sa svojím konaním môže dopustiť viacerých trestných činov, napríklad nevyplatenia mzdy a odstupného podľa **ustanovenia § 214** Trestného zákona, úverového podvodu podľa **ustanovenia § 222** Trestného zákona, podvodného úpadku podľa **ustanovenia § 227** Trestného zákona alebo zneužívania informácií v obchodnom styku podľa **ustanovenia § 265 ods. 2** Trestného zákona. Konateľ sa dopustí trestného činu aj vtedy, ak poruší **zákaz konkurencie** a spôsobí spoločnosti väčšiu škodu, teda škodu najmenej v sume 2.660 Eur. V uvedenom prípade sa dopustí trestného činu porušenia zákazu konkurencie podľa **ustanovenia § 244** Trestného zákona.

Trestnoprávna zodpovednosť konateľa

PRIESTUPKY PROTI BEZPEČNOSTI A PLYNULOSTI CESTNEJ PREMÁVKY

Priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky upravuje **ustanovenie § 22** zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“). Uvedené priestupky prejednávajú v zmysle **ustanovenia § 52 ods. 2** zákona o priestupkoch orgány Policajného zboru. Orgány Policajného zboru (ďalej len „policajti“) prejednávajú okrem uvedených priestupkov aj iné priestupky v súvislosti so zaistením bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, napríklad priestupky na úseku pozemných komunikácií podľa § 22c ods. 1 písm. g) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách.

Priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky

Podľa ustanovenia § 22 zákona o priestupkoch sa **priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky** dopustí ten, kto:

(1) ako vodič vozidla sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie (pokuta od 300 Eur do 1.300 Eur a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(2) ako vodič vozidla, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode, bezodkladne nezastavil vozidlo, nezdržal sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky po nehode v čase, keď by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požil alkohol alebo inú návykovú látku, alebo nezotrval na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne nevrátil po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody (pokuta od 300 Eur do 1.300 Eur a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(3) vedie motorové vozidlo bez príslušného vodičského oprávnenia, bez osoby

spolujazdca alebo počas zadržania vodičského preukazu okrem prípadu, ak sa učí viesť motorové vozidlo v autoškole, podrobuje sa skúške z vedenia motorového vozidla alebo má v čase zadržania vodičského preukazu povolenú jazdu (pokuta od 300 Eur do 1.300 Eur a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(4) vedie motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť motorové vozidlo, ktorý si privodil požitím alkoholu (pokuta od 200 Eur do 1.000 Eur a zákaz činnosti do piatich rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(5) ako vodič počas vedenia vozidla požíja alkohol alebo vedie vozidlo v takom čase po jeho požití, keď sa na základe vykonaného vyšetrenia podľa osobitného predpisu alkohol ešte nachádza v jeho organizme (pokuta od 150 Eur do 800 Eur a zákaz činnosti do troch rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(6) ako vodič počas vedenia vozidla požíja inú návykovú látku alebo vedie vozidlo v takom čase po jej požití, keď sa na základe vykonaného vyšetrenia podľa osobitného predpisu návyková látka ešte nachádza v jeho organizme (pokuta od 200 Eur do 1.000 Eur a zákaz činnosti do piatich rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(7) poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda (pokuta od 150 Eur do 800 Eur a zákaz činnosti do troch rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(8) ako vodič motorového vozidla prekročí rýchlosť ustanovenú v osobitnom

predpise alebo prekročí rýchlosť ustanovenú dopravnou značkou alebo dopravným zariadením v obci o 20 km/h a viac alebo mimo obce o 30 km/h a viac (pokuta od 150 Eur do 800 Eur a zákaz činnosti do troch rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(9) použije vozidlo, ktorého najväčšia prípustná celková hmotnosť vozidla, najväčšia prípustná hmotnosť jazdnej súpravy, najväčšia prípustná celková hmotnosť prípojného vozidla alebo najväčšia prípustná hmotnosť pripadajúca na nápravy vozidla je prekročená (pokuta od 150 Eur do 800 Eur a zákaz činnosti do troch rokov, v blokovom konaní pokuta do 650 Eur, v rozkaznom konaní pokuta do 650 Eur),

(10) iným spôsobom ako uvedeným v bodoch 1 až 9 sa dopustí porušenia pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom podľa osobitného predpisu (pokuta od 60 Eur do 300 Eur a zákaz činnosti do dvoch rokov, v blokovom konaní pokuta do 150 Eur),

(11) iným konaním ako uvedeným v bodoch 1 až 10 poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (pokuta do 100 Eur, v blokovom konaní pokuta do 60 Eur).

Priestupky možno prejednať niekoľkými spôsobmi. Najčastejším spôsobom je prejednanie v **blokovom konaní**. Priestupok je tiež možné prejednať v **rozkaznom konaní** a v klasickom **priestupkovom konaní**. Policajt môže v blokovom konaní môže vybaviť priestupok aj napomenutím a v klasickom priestupkovom konaní pokarhaním, čo sa však v praxi stáva len ojedinele.

Blokové konanie **Blokové konanie** o priestupku je upravené **ustanoveniami § 84 a 85** zákona o priestupkoch. Predstavuje obdobne ako rozkazné konanie zjednodušenú formu konania. Pri určení druhu sankcie a jej výmery policajt musí v zmysle **ustanovenia § 12** zákona o priestupkoch prihliadať na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohľadky a na osobu páchatela prie-

stupku (ďalej len „páchatel“), ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní. Za viac priestupkov toho istého páchatela prejednávanych v jednom konaní policajt uloží sankciu podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnuteľný. Policajt je pri určení výšky pokuty povinný postupovať podľa **nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009** o postupe pri využívaní sadzobníka pokút v pôsobnosti Policajného zboru, v prílohe ktorého je uvedený sadzobník pokút. Novelizovaný sadzobník pokút je publikovaný aj na webovej stránke www.minv.sk. Uvedené nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky však zaväzuje len policajtov, voči páchatelovi priestupku je právne neúčinné.

Predpokladom prejednanie priestupku v blokovom konaní je, že priestupok je **spoľahlivo zistený** a obvinený z priestupku je **ochotný pokutu zaplatiť**. Policajt teda musí spoľahlivo dokázať, že obvinený z priestupku spáchal priestupok, ktorý sa mu kladie za vinu. Ďalšou podmienkou je, že obvinený z priestupku je ochotný pokutu zaplatiť. Ak obvinený nie je ochotný pokutu zaplatiť alebo nesúhlasí s tým, že spáchal priestupok, priestupok sa nemôže prejednať v blokovom konaní. Policajt môže v uvedenom prípade prejednať priestupok len v priestupkovom konaní alebo rozkaznom konaní. V tejto súvislosti je však potrebné poukázať na skutočnosť, že rozmedzie sadzieb v priestupkovom konaní a rozkaznom konaní je vyššie ako v blokovom konaní, preto páchatelovi pri prejednaní v priestupkovom alebo rozkaznom konaní môže byť uložená aj pokuta vyššia ako mala byť pôvodne uložená v blokovom konaní.

Pokutu v blokovom konaní možno **zaplatiť ihneď** po zistení spáchania priestupku alebo aj **neskôr**. Pri úhrade pokuty musí policajt ukladajúci pokutu vyplniť **blok na pokutu**. Na pokutových blokoch musí byť vyznačený údaj o tom komu, kedy a za aký priestupok bola pokuta v blokovom konaní uložená. Policajt je povinný odovzdať pokutový blok osobe, ktorá pokutu uhradila. Ak

obvinený z priestupku nemôže zaplatiť pokutu na mieste, policajt mu vydá **blok na pokutu na mieste nezaplatenú** s poučením o spôsobe zaplatenia pokuty, o lehote jej zaplatenia a následkoch nezaplatenia pokuty. Prevzatie uvedeného bloku páchatel' potvrdí. Bloky na pokutu a bloky na pokutu na mieste nezaplatenú vydáva **Ministerstvo financií Slovenskej republiky**. Podľa **ustanovenia § 84 ods. 3** zákona o priestupkoch sa proti blokovému konaniu nemožno odvolať, nemožno ho obnoviť ani preskúmať mimo odvolacieho konania. Rozhodnutie o priestupku v blokovom konaní však možno preskúmať súdom, o čom svedčí aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžd/22/2011 zo dňa 28. februára 2012.

Rozkazné konanie

Priestupok možno prejednať tiež v **rozkaznom konaní**. Rozkazné konanie je upravené **ustanovením § 87** zákona o priestupkoch. Rozkaz o uložení sankcie za priestupok možno vydať, ak je nepochybné, že obvinený sa priestupku dopustil a ak vec nebola vybavená v blokovom konaní. Proti rozkazu možno **do 15 dní** odo dňa jeho doručenia **podat' odpor**. Včasným podaním odporu sa **rozkaz zrušuje** a policajt ďalej pokračuje v konaní.

Tretím spôsobom prejednanie priestupku je **priestupkové konanie**. Prejedná-

vajú sa v ňom priestupky, ktoré nemožno prejednať v blokovom konaní ani v rozkaznom konaní. Je upravené **ustanoveniami § 51 až 82** zákona o priestupkoch, subsidiárne je upravené aj v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Priestupkové konanie sa končí **(1)** zastavením konania, **(2)** rozhodnutím vo veci, **alebo (3)** zmierom. Proti rozhodnutiu o priestupku možno **do 15 dní** odo dňa oznámenia rozhodnutia **podat' odvolanie**. Okrem riadnych opravných prostriedkov možno právoplatné rozhodnutie o priestupku zmeniť obnovou konania, preskúmať mimo odvolacieho konania, podať návrh na protest prokurátora alebo preskúmať súdom.

Určité priestupky prejednávajú aj **príslušníci obecnej polície**. V zmysle **ustanovenia § 3 ods. 1** zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii prejednáva obecná polícia v blokovom konaní **priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky** spáchané neuposlušnosťou pokynu vyplývajúceho z dopravnej značky zákaz zastavenia, zákaz stáť, zákaz vjazdu, zákaz odbočovania, zákaz otáčania, prikázaný smer jazdy, prikázaný smer obchádzania, vyhradené parkovisko, obytná zóna, pešia zóna, školská zóna, zóna s dopravným obmedzením a parkovisko a zo všeobecnej úpravy cestnej premávky, ktorou sa zakazuje zastavenie, stáť a vjazd vozidiel.

Priestupkové konanie

Prejednanie priestupkov obecnou políciou

ZÁKON O SLOBODNOM PRÍSTUPE K INFORMÁCIÁM

Základným pojmom **zákona č. 211/2000 Z. z.** o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) je **informácia**, ktorú však uvedený zákon nedefinuje. Z kontextu zákona však možno pojem informácia definovať ako správu, údaj alebo poučenie, ktorú fyzická alebo právnická osoba odovzdáva inej právnickej alebo fyzickej osobe. Informáciou môžu byť aj údaje, dokument alebo záznam. Ustálenie pojmu informácia vyplýva najmä z jednotlivých ustanovení zákona o slobode informácií.

Okruh **osôb povinných** na sprístupnenie informácií (ďalej len „povinná osoba“) upravuje ustanovenie **§ 2** zákona o slobode informácií. Povinnými osobami podľa uvedeného ustanovenia sú **(1)** štátne orgány, obce, vyššie územné celky, **(2)** právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, napríklad neštátne stredné školy pri prijímacom konaní alebo člen lesnej stráže a **(3)** právnické osoby zriadené zákonom a právnické osoby zriadené štátnym orgánom, vyš-

Povinné osoby

	<p>ším územným celkom alebo obcou podľa osobitného zákona, napríklad Sociálna poisťovňa, rozpočtové a príspevkové organizácie. Povinnými osobami sú aj právnické osoby založené uvedenými povinnými osobami, napríklad štátne podniky.</p>		
<p>Režim zaobchádzania s informáciami</p>	<p>Zákon o slobodnom prístupe k informáciám upravuje tri režimy zaobchádzania s informáciami, a to režim povinného zverejňovania informácií (§ 5), zmlúv (§ 5a), faktúr a objednávok (§ 5b), režim sprístupňovania informácií na žiadosť (§ 14 a nasl.) a režim sprístupňovanie informácií na opakované použitie (§ 21b až 21k). O sprístupňovaní informácií sme Vás informovali aj v bulletine Čarnogurský ULC PRO BONO č. 12/2012.</p>	<p>bode informácií právo na sprístupnenie informácií na žiadosť. V zásade platí, že každý má právo na poskytnutie informácií na základe žiadosti, a to bez povinnosti preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu. Pojem každý zahŕňa každú fyzickú aj právnickú osobu. Povinné osoby musia v zmysle ustanovenia § 3 zákona o slobode informácií sprístupniť informácie, ktoré majú k dispozícii v rozsahu svojej rozhodovacej právomoci. Povinné osoby založené inými povinnými osobami, napríklad štátne podniky, sú povinné sprístupniť len informácie o hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladaní s majetkom štátu, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom obce, o životnom prostredí, o úlohách alebo odborných službách týkajúcich sa životného prostredia a o obsahu, plnení a činnostiach vykonávaných na základe uzatvorenej zmluvy.</p>	<p>Sprístupňovanie informácií na žiadosť</p>
<p>Zverejňovanie informácií</p>	<p>V režime povinného zverejňovania musia povinné osoby zverejňovať informácie, zmluvy, faktúry a objednávky. Rozsah zverejnených informácií povinných osôb upravuje ustanovenie § 5 zákona o slobode informácií. Podľa uvedeneho ustanovenia je napríklad štátny orgán povinný zverejniť informácie o tom, kde možno podať žiadosť, návrh, podnet alebo sťažnosť. Informácie podľa ustanovenia § 6 zverejňujú povinné osoby spôsobom umožňujúcim hromadný prístup, v praxi ide o zverejnenie na internete. Uvedená povinnosť sa nevzťahuje na obce, ktoré nie sú mestami, ktoré sú povinné zverejňovať informácie na verejne prístupnom mieste, napríklad na úradnej tabuli. Informácie o prevode alebo prechode vlastníctva k nehnuteľnosti v zmysle ustanovenia § 5 ods. 6 sa zverejňujú najmenej po dobu 1 roka odo dňa prevodu alebo prechodu vlastníctva. Dobu zverejnenia ostatných informácií zákon o slobode informácií výslovne neuvádza. Povinné osoby, ktoré prevádzkujú informačný systém, v ktorom sú povinne zverejňované informácie, napríklad obchodný register, sú povinné sprístupňovať informácie bez podmienenia alebo spoplatnenia prístupu. V obciach, ktoré sú vymedzené osobitným zákonom, musia povinné osoby zverejňovať informácie aj v jazyku národnostných menšín.</p>	<p>Podmienkou na sprístupnenie informácie je podanie žiadosti. Žiadosť možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom. Zo žiadosti musí byť zrejmé, ktorej povinnej osobe je určená, meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje. Ak žiadosť nemá uvedené náležitosti, povinná osoba bezodkladne vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 7 dní, doplnil neúplnú žiadosť. Ak žiadateľ v ustanovenej lehote žiadosť nedoplní, povinná osoba žiadosť odloží. Ak osoba, ktorej bola žiadosť doručená, nemá požadované informácie k dispozícii a má vedomosť o povinnej osobe, ktorá disponuje žiadanými informáciami, v lehote do 5 dní odo dňa doručenia žiadosť odstúpi povinnej osobe a o odstúpení informuje žiadateľa.</p>	
	<p>Právo na informácie zahŕňa v zmysle ustanovenia § 14 a nasl. zákona o slo-</p>	<p>Informácie sa sprístupňujú spôsobom, ktorý navrhuje žiadateľ v žiadosti, najmä ústne, nahliadnutím do spisu, vyhotovením odpisu alebo výpisu, odkopírovaním informácií, sprístupnením kópií predlôh, telefonicky, faxom, poštou, elektronickou poštou. Ak nemožno informáciu sprístupniť navrhnutým spôso-</p>	

bom, povinná osoba sa dohodne so žiadateľom na inom spôsobe sprístupnenia. Povinná osoba musí sprístupniť informácie aj osobám nevidiacim, slabozrakým, nepočujúcim alebo nedoslýchavým. **Nevidiacim alebo slabozrakým** sprístupňuje informáciu slepeckým (Braillovým) písmom alebo zväčšeným typom písma. Ak povinná osoba nemá k dispozícii technické prostriedky na sprístupnenie informácie uvedeným spôsobom, nechá vyhotoviť preklad informácie do žiadanej formy. Žiadateľ je pritom povinný predložiť kópiu preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím. Na žiadosť občana Slovenskej republiky, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine musí povinná osoba sprístupniť informáciu aj **v jazyku národnostnej menšiny**.

doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti. Odvolací orgán **rozhodne o odvolaní do 15 dní** odo dňa doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v uvedenej lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Za deň doručenia sa v uvedenom prípade považuje 2. deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia. Rozhodnutie o odmietnutí žiadosti možno preskúmať súdom podľa **ustanovenia § 244** a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

Nie všetky informácie môže povinná osoba sprístupniť. Zákon o slobode informácií zakotvuje v **ustanoveniach § 8 až 13** obmedzenia sprístupňovania informácií. V zmysle uvedených ustanovení povinná osoba nesprístupní informácie **(1)** tvoriace utajovanú skutočnosť podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností, **(2)** ktoré sú predmetom bankového, obchodného alebo daňového tajomstva a **(3)** podliehajúce ochrane osobnosti a osobných údajov. **Ustanovenie § 11** upravuje ďalší okruh informácií, ktoré nemožno sprístupniť, napríklad informácie, ktorých sprístupnením možno porušiť ochranu duševného vlastníctva alebo informácie týkajúce sa výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci. Nesprístupnenie informácií sa týka len konkrétnych informácií, nie celého dokumentu. Ak určitý dokument obsahuje aj informácie, ktoré sa sprístupňujú, nemôže povinná osoba zamietnuť sprístupnenie celého dokumentu. Musí zabezpečiť nesprístupnenie informácií v texte, napríklad začiatkom časti textu a ostatné informácie sprístupniť.

Obmedzenie sprístupňovania informácií

Informácie sa **sprístupňujú bezplatne** s výnimkou úhrady vo výške, ktorá nesmie prekročiť výšku materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, so zadávaním technických nosičov a s odoslaním informácie žiadateľovi. Náklady na sprístupnenie informácie prístupnou formou osobe so zmyslovým postihnutím znáša povinná osoba. Povinná osoba môže zaplatenie úhrady odpustiť. Podrobnosti o úhrade nákladov za sprístupnenie upravuje **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky**

Úhrada za sprístupnenie informácií

Lehota na vybavenie žiadosti

Žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr **do 8 pracovných dní**. **Do 15 pracovných dní** sa žiadosť vybaví, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe. Lehota na vybavenie žiadosti začína plynúť dňom **(1)** podania žiadosti, ak bola žiadosť podaná povinnej osobe, **(2)** doručenia žiadosti povinnej osobe, ak jej bola žiadosť postúpená nepovinnou osobou, **alebo (3)** odstránenia nedostatkov podania. Zo závažných dôvodov možno lehotu na vybavenie žiadosti predĺžiť **najviac o 8 pracovných dní** alebo **o 15 pracovných dní**, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe.

Rozhodnutie o žiadosti

Ak povinná osoba poskytne požadované informácie v plnom rozsahu, vykoná o tom zápis v spise. Proti rozhodnutiu formou zápisu v spise sa nemožno odvolať. Pri nevyhovení žiadosti čo len sčasti, musí povinná osoba vydať **písomné rozhodnutie**. Ak povinná osoba v zákonnej lehote neposkytla informácie, ani nevydala rozhodnutie, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v uvedenom prípade považuje 3. deň od uplynutia zákonnej lehoty na vybavenie žiadosti.

Odvolaacie konanie

Proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať **odvolanie v lehote 15 dní** od

ky č. 481/2000 Z. z. o podrobnostiach úhrady nákladov za sprístupnenie informácií. Sadzobník úhrad za sprístupnenie informácií sa nachádza aj na stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky www.finance.gov.sk.

Sankcie Podľa **ustanovenia § 21a** sa dopustí priestupku ten, kto **(1)** vedome vydá a zverejní nepravdivé alebo neúplné informácie, **(2)** vydá rozhodnutie alebo

vydá príkaz, alebo iným opatrením za príčiní porušenie práva na sprístupnenie informácií, **alebo (3)** poruší inú povinnosť upravenú zákonom o slobode informácií. Návrh na prejednanie priestupku sa musí podať na príslušnom obvodnom úrade, podať ho musí postihnúť osoba, jej zákonný zástupca alebo opatrovník. Za priestupok možno uložiť pokutu až **do výšky 1.650 Eur** a **zákaz činnosti až na 2 roky**.

ČARNOGURSKÝ | ULC LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-361 30 21
Fax: N/A
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine Čarnogurský ULC PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin Čarnogurský ULC PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária Čarnogurský ULC nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu Čarnogurský ULC PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti Čarnogurský ULC s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Paulínu Ondrášikovú: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© Čarnogurský ULC, 2013